

L'obra de l'any

La reforma d'una masia al Baix Empordà afrontada amb «modèstia i discreció», segons el jurat, acaba de guanyar els Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2016

TEXT **ALFONS PETIT**

La reforma d'una masia als afores d'un poble del Baix Empordà va rebre a principis del mes de juny el guardó en la categoria d'arquitectura (també n'hi ha d'espais exteriors i d'espais efímers) dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2016, que concedeix la demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. El projecte de l'estudi barceloní Arquitectura-G (integrat pels arquitectes Jonathan Arnabat, Jordi Ayala-Bril, Aitor Fuentes i Igor Urdampilleta) suposava «un treball excel·lent ple de sensibilitat i rigor» segons el jurat dels guardons, presidit per l'arquitecte britànic Andrew Groarke. La proposta guanyadora –elegida entre la cinquantesena que s'havien presentat a aquesta edició dels premis– també va rebre elogis de l'anomenat Jurat de l'Opinió dels mateixos guardons, integrat per representants de la cultura, la gestió pública, l'administració i el món empresarial i de la recerca.

En la memòria del projecte inclosa en el catàleg dels premis, Arquitectura-G resumeix d'entrada la situació en què es trobava la masia en la qual van intervenir: «Diverses ampliacions van resultar en un mas amb innombrables habitacions, algunes connectades, d'altres sense llum ni ventilació». I tot se-

guit comença a donar detalls de la seva proposta: «El projecte esponja el volum aprofitant un pati existent a la planta baixa i n'obre un a la primera. Aquest obre els dos grans espais més perjudicats del centre de la casa, que es converteixen en distribuïdor i piscina. Es conserva l'estructura de murs i forjats i es connecten les estances entre si per relacionar-les amb l'exterior a través de patis i finestres. S'hi afegeixen circulacions per potenciar el caràcter laberíntic de la casa, la qual cosa aporta una complexitat que, paradoxalment, facilita l'ús de l'habitatge».

L'elecció dels materials també és molt acurada, en el projecte d'Arnabat, Ayala-Bril, Fuentes i Urdampilleta: «Els volums de pedra i blanc

Fitxa tècnica

► **Projecte:** Reforma d'una masia al Baix Empordà.

► **Autor:** Arquitectura-G (Jonathan Arnabat, Jordi Ayala-Bril, Aitor Fuentes i Igor Urdampilleta, arquitectes).

► **Col·laborador:** Toni Casas (càlcul d'estructures).

► **Contractista:** Miguel Ángel Sandin García.

► **Fotografia:** José Hevia.

trencat aporten una imatge neutra, en què els materials juguen un paper crucial en la construcció d'espais. La rajola vidriada marró acompanya l'habitador tot generant mantells que connecten diferents espais visualment. L'antic rajol manual contrasta amb el pulcre reflex de la nova ceràmica».

En la seva justificació sobre la concessió del premi d'arquitectura de 2016 a aquesta reforma, el jurat (integrat també per Ramon Sanabria, Claudi Aguiló, Lúcia Parada i Olga Felip) explica que «en aquesta àmplia casa es va actuar amb modèstia, discreció i només allà on era absolutament necessari, amb un detallisme exquisit que realça les qualitats de la vida diària. L'empremta del disse-

nyador adquireix rellevància gràcies al coneixement que té de les tècniques i els materials locals i perquè mostra un respecte escrupolós i empatia envers el que els edificis existents ens poden ensenyar sobre la manera de viure».

Els comentaris elogiosos del jurat no s'acaben en l'aspecte tècnic, sinó que també tenen en compte la vida que hi faran els habitants de la casa: «Els espais vells i els nous s'han fusionat amb una harmonia fluida partint dels hàbits de vida de la família. En fer una volta per la casa, queda perfectament palès que l'arquitecte i el client han mantingut un diàleg enormement positiu i intens». En aquest sentit, afegeixen que «explorar aquest projecte amb un client que ens el va ensenyar molt orgullós va ser tot un plaer. Sense premeditar ni limitar la manera en què l'habitatge es pot anar adaptant segons vagin evolucionant les necessitats de la família, es té la sensació que l'arquitectura ha creat un marc alhora potent i plaent que permetrà viure-hi durant moltes generacions».

El jurat també rememora que «la relació entre allò nou i allò vell ha estat un debat constant en arquitectura, que ha anat des dels pintoresquismes més rancis fins als trencaments més dramàtics. En aquest cas, es proposa una manera nova d'entendre aquesta relació sense abandonar l'autonomia d'allò nou, tot respectant de forma intel·ligent la presència d'allò existent. Una juxtaposició sàvia i madura entre els dos mons, la seva memòria i les seves evocacions».

L'argumentació de Groarke, Sanabria, Aguiló, Parada i Felip acaba afirmant que «no es tracta d'una edificació imponent emplaçada en un nucli històric o enmig d'una gran extensió de camps i boscos, sinó que forma part d'una petita agrupació de construccions rurals. L'interès no radica en l'edificació en si, sinó que es desprèn de la simplicitat, potser només aparent, a l'hora de combinar preocupacions tan disperses com els elements tradicionals, la seguretat, la llum, la capacitat, les necessitats familiars i altres aspectes que defineixen els nous espais interiors».

A